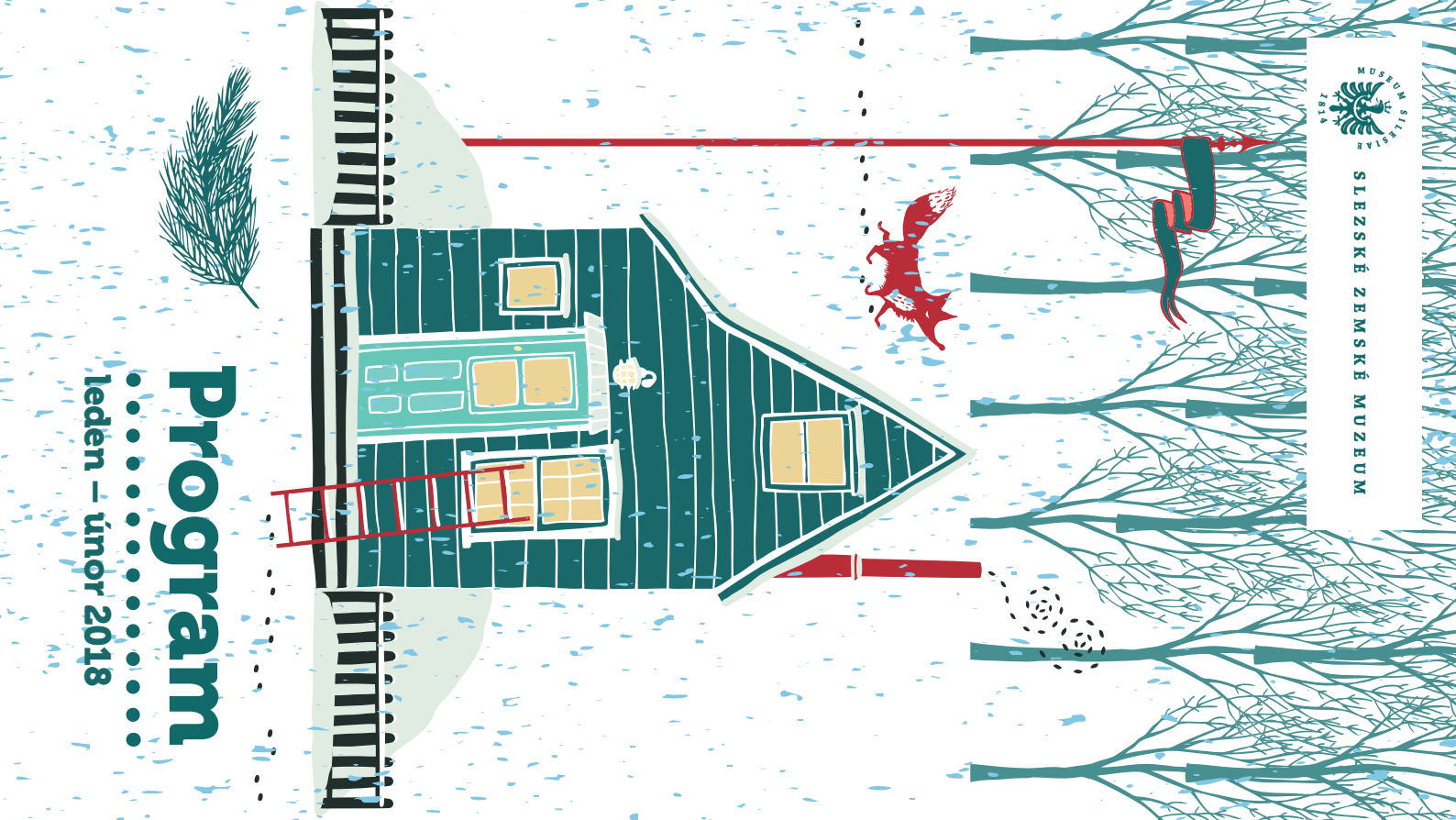

Historická výstavní budova

adresa:
Komenského 10, Opava
tel.: 553 714 809, 604 393 778
e-mail: pokladnahvb@szm.cz
otevírací doba:
po-ne: 8–18 hod.

vstupné:
expozice 50/25 Kč, rodinné 110 Kč
výstavy 25/15 Kč, rodinné 60 Kč
expozice a výstavy 60/30 Kč,
rodinné 140 Kč

VILÉM BORŮVKA A INDIE

5. 12. 2017 – 30. 4. 2018

Na výstavě zhlédnete snímky, které pořídil významný muzejní preparátor Vilém Borůvka během svých expedic do Indie. Prostřednictvím vystavených fotografií se seznámíte s indickou přírodou a blíže poznáte zdejší úchvatnou krajinu. Na svých cestách nejen po Indii sbíral Borůvka zoologické materiálu a s velkým odborným zaujetím studoval tamní přírodu. Výrazně tak přispěl k obnově muzejní sbírky nejen ve Slezském zemském muzeu, ale i v mnoha dalších evropských muzeích.

ROZLOUČENÍ S PETREM BEZRUČEM

17. – 18. 2. 2018 od 9 do 17 hodin

V rámci 60. výročí úmrtí Petra Bezruče budete mít poslední možnost zhlédnout výstavu *Petr Bezruč – bard první, co promluvil*. Připraven bude tematicky zaměřený doprovodný program pro malé i velké návštěvníky. Těšit se můžete například na literární a výtvarnou dílničku, recitaci básní nebo interaktivní procházku po životní stezce autora Slezských písní. V průběhu obou dnů se vždy v 15 hodin uskuteční komentovaná prohlídka výstavy s jejími autorkami. Podrobný program naleznete na www.szm.cz nebo na facebooku SZM.

VALENTIN DRŽKOVIC – KRESBY Z PAŘÍŽSKÉ ZOO

1. 9. 2017 – 18. 2. 2018

Výstava představuje olejomalby a grafické listy Valentina Držkovic, ovlivněné jeho pobyty v Paříži ve 20. a 30. letech minulého století. Malíř, pocházející z Velké Polomí, nalezl inspiraci především v prostředí pařížské zoo, a proto nepřekvapí, že hlavními motivy, které se na obrazech vyskytují, jsou tygři, lvi, sloni či divocí koně.

PETR BEZRUČ – BARD PRVÝ, CO PROMLUVIL

13. 9. 2017 – 18. 2. 2018

Jak Bezruč prožíval smrt své matky a lásku k Dodě Bezručové? Co obsahovalo první vydání Slezských písní v roce 1909? A jaký byl básníkův „druhý život“? To a mnoho dalšího se dozvíte na výstavě věnované významnému slezskému básníkovi Petru Bezručovi. Prezentován je nejen básníkův literární odkaz, ale i pohled od jeho soukromí. Součástí výstavy je rovněž 81 originálních ilustrací, které výtvarně doprovází novou edici sbírky *Slezské písně*, jež byla u příležitosti 150. výročí Bezručova narození vydána v roce 2017.

PUTUJEME PO SLEZSKU S EDMUNDEM WILHELMEM BRAUNEM

10. 10. 2017 – 4. 11. 2018

Historik umění, památkář, muzejník, redaktor odborných časopisů, popularizátor starého i současného umění, vysokoškolský pedagog, jeden z ředitelů Slezského zemského muzea, znalec keramiky i zlatnictví – tím vším byl Edmund Wilhelm Braun, od jehož úmrtí letos uplynulo již 60 let. Vydejte se s ním do míst, která poznal jinak, než jak je známe dnes – šedesát let od jeho smrti, která jej zastihla v Norimberku, kam se po odchodu z Opavy v prvních měsících roku pětáctýřicátého odebral, aby navázal na léta mládí, spjatá s tímto městem a okolním krajem. Dejte prostor fantazii a vydejte se po Slezsku cestami, jimiž chodil Edmund Wilhelm Braun. Seznamte se s prostředím, které vnímal, poznával a dokumentoval.

Edukační programy

Vstupné 20 Kč, pedagogický dozor zdarma

Doprovodné edukační programy k části Příroda Slezska

ZIMNÍ PŘÍRODA

V zimním období se život v lese zpomalí, ztratí se pestré barvy a krajina získá sněhovou pokrývku. Pojďte s námi zjistit, kteří ptáci odlétají na zimu do teplých krajín a jak krmí ty, co zůstanou. Během setkání nahlédneme do obydlí zvířat, zjistíme, jak se zvířata připravují na zimu a jaké stopy po nich zůstanou v sněhu.

 Děti předškolního věku; žáci 1.–5. ročníků ZŠ; zájemci z řad široké veřejnosti.
40–60 minut

SE ZVÍRÁTKY DO POHÁDKY

Přenešte se s námi do světa pohádek a poznejte, jak pohádková zvířata žijí ve skutečnosti. Žáci se hravou formou seznámí také s rčeními a příslovími ze světa zvířat. Program je upraven pro několik věkových skupin.

 Děti předškolního věku; žáci 1.–4. ročníků ZŠ; zájemci z řad široké veřejnosti.
40–60 minut

NEJ ZE SVĚTA ZVÍŘAT

Nechte se unést do zvířecího světa rekordů a rarit. Žáci se hravou formou seznámí s rekordmany ze světa zvířat, pozornost bude věnována také dalším zajímavostem ze zvířecí říše. Program je upraven pro několik věkových skupin.

 Děti předškolního věku; žáci 1. a 2. stupně ZŠ; zájemci z řad široké veřejnosti.
40–60 minut

PUTOVÁNÍ PO VLÁKNECH PAVUČIN

Během poučného a hravého setkání s pavoučkem u nás zjistíte, že se jich nemusíte bát. Děti si zkusí vytvořit vlákně pavičiny a zaloví si jako pavoučci. Zjistí také, proč se křížák nechytí do vlastní pavučiny nebo proč se pavouci rádi maskují. Program je upraven pro několik věkových skupin.

 Děti předškolního věku; žáci 1.–4. ročníků ZŠ.
40–60 minut

CESTA DO PREHISTORIE ZEMĚ

Během cesty do prehistorie se seznámíte s jednotlivými etapami života na Zemi. Pochopíte vývoj rostlin a živočichů, co všechno je na naší Zemi potkalo a jak se se situacemi vypořádali. Také si můžete vyzkoušet jako praví paleontologové najít fosilie.

 Žáci 1. a 2. stupně ZŠ.
40–60 minut

Doprovodné edukační programy k části Encyklopedie Slezska

B-F-L-M-P-S-V-Z

Vyjmenovaná slova potkáme na každém kroku. Chcete dětem ukázat, že se je učí nazpaměť jen kvůli známám? Děti budou hravou formou vyjmenovaná slova hledat, nacházet a propojovat s konkrétními předměty či obrázky ve stálých expozicích muzea.

 Žáci 3.–5. ročníků ZŠ.
60 minut

Nutná předchozí rezervace:
Bc. Denisa Plucnarová, tel.: 778 527 823
e-mail: plucnarova@szm.cz

Doprovodné edukační programy k výstavě Petr Bezruč

KŘÍŽEM KRAJEM MORAVSKOSLEZSKÝM KRAJEM Z OPAVY DO BESKYD

Poznejte s námi osobnost a dílo národního umělce Petra Bezruče. Žáci se hravou formou seznámí s životními osudy Petra Bezruče, s misty, kde Petr Bezruč působil, ale také s misty, která jsou po tomto národním umělci pojmenována. Pozornost bude věnována také hlavním motivům Bezručových básní a žáci budou mít možnost stát se na chvíli sami umělci.

 Žáci 2. stupně ZŠ.
60–90 minut

Doprovodné edukační programy pro návštěvníky se specifickými potřebami

SLONÍ RODINKA V MUZEU

Poznejte s námi slony indické! Společně si popovídáme, jak sloni vypadají, jaký je jejich den, jak tráví svůj čas, čím se živí a jak spí. Poznáme i jejich rodinné zázemí a vzájemné společenské vztahy a komunikaci. Program splňuje témata RVP Praktické školy. Max. počet osob je 10–15.

 Program je určen pro osoby s lehkou mentální retardací, žáky ZŠ Praktické, tělesně postižené osoby a zájemce z řad široké veřejnosti.
40–45 minut

HROU KE SLEZSKÝM PÍSNÍM

Hravými a nejen výtvarnými technikami se seznámíme s literárním dílem Slezské písně autora Petra Bezruče a také s jeho osobností. Vytvoříte si vlastní umělecké dílo, které si pak můžete odnést s sebou domů. Program splňuje témata RVP Praktické školy. Max. počet osob je 10–15.

 Pro osoby s lehkou mentální retardací, žáky ZŠ Praktické, tělesně postižené osoby a děti předškolního věku.
40–60 minut

LESNÍ ZVĚŘ SLEZSKA

Hrou a ochutnávkami potraviny podpoříme pozitivní vztah k místní přírodě, ekosystému lesa a lesním zvířatům u dětí a osob s mentální retardací a tělesným postižením. Program splňuje témata RVP Praktické školy. Max. počet osob je 10–15.

 Program je určen pro osoby s lehkou mentální retardací, žáky ZŠ Praktické, děti předškolního věku, tělesně postižené osoby a zájemce z řad široké veřejnosti.
40–60 minut

Nutná předchozí rezervace:
Mgr. Lucie Neumanová, tel.: 778 488 261
e-mail: neumanova@szm.cz

Přednáškový cyklus

AFRIKA BEZ SAFARI

10. 1. 2018 v 17.30 hodin

S botaničkou Věrou Kouteckou zhlédnete část pokladů Kapské květenné říše na jižním okraji Afriky, která je sice ze všech šesti světových floristických říší nejmenší, ale druhově nesmírně bohatá (čítá okolo 9000 druhů rostlin). K vidění budou nejen rostliny, ale také ptáci, kteří tvoří nepřehlédnutelnou součást zdejší krajiny.
Vstup zdarma.

PTACTVO OPAVY

17. 1. 2018 v 17.30 hodin

Jaké druhy ptáků je možné potkat v Opavě a blízkém okolí? Kterí jsou tu trvale a kteří nás jen navštěvují? S tím vás seznámí Jakub Stančo, opavský ornitolog a fotograf. **Vstup zdarma.**

ČESKOSLOVENSKO-LICHTENŠTEJNSKÉ VZTAHY V LETECH 1918–1945

31. 1. 2018 v 17.30 hodin

Vznik Československé republiky v říjnu 1918 znamenal zásadní změnu v postavení lichtenštejnského rodu v českých zemích. Dějinná zakotvenost rodu a jeho úzké napojení na rakouský panovnícký rod Habsburků vyvolaly společně se změnou společenského klimatu v nově vzniklé republice volání po oddělení Bílé hory a dalších krůdků učiněných na českém národu. Pozemková reforma, uznání mezinárodněprávního postavení Lichtenštejnska a jeho panovnícké rodiny a nacionalizace Evropy představují jen malou ukázkou problémů utvářejících československo-lichtenštejnské vztahy v první polovině 20. století. Přednáší Kamil Rodan, výzkumný a vývojový pracovník SZM. **Vstup zdarma.**

ČESKOSLOVENSKO-LICHTENŠTEJNSKÉ VZTAHY OD ROKU 1945 DO SOUČASNOSTI

7. 2. 2018 v 17.30 hodin

Obnova demokratického Československa po druhé světové válce a únorové události roku 1948 znamenaly novou kapitolu ve vývoji československo-lichtenštejnských vztahů. Snaha kdysi mocného rodu zachránit zbytky svého majetku v českých zemích se ve 2. polovině 20. století přeměnila v několik desetiletí trvající boj o uznání principu práva a legitimity. Přestože pád železné opony a demokratizační proces střední a východní Evropy po roce 1989 nabídl v rámci dalšího utváření československo-lichtenštejnských vztahů nové alternativy, k uspokojení požadavků obou stran a normalizaci vztahů dosud nedošlo. Přednáší Kamil Rodan, výzkumný a vývojový pracovník SZM. **Vstup zdarma.**

GNALIC – PODMORŠKÝ VÝZKUM VRÁKU RENESANČNÍ LODI

21. 2. 2018 v 17.30 hodin

Na podzim roku 1583 ztroskotala u ostrůvku Gnalic na východním pobřeží Jadrana velká obchodní loď Gagliana Grossa, která převážela z domovských Benátek zboží do Istanbulu, většinu na dvůr sultána Murada III. Ten po nedávném požáru harému očekával mj. zásilku skla na jeho obnovu. Nedočkal se... Co se přihodilo a co lze ještě z vraku a dalších nálezů zjistit? Jak vypadal pozdní renesanční námořní obchod? Bylo v podpalubí i zboží ze Slezska? A jak vlastně probíhá archeologický výzkum 25 metrů pod hladinou? Přednáší Matěj Martinčák, člen týmu Adria a pracovník SZM. **Vstup zdarma.**

IZRAEL – PTAČÍ RÁJ

28. 2. 2018 v 17.30 hodin

Ornitologové z celého světa se sjíždějí do „Svaté země“ na ptačí festival, který se koná každoročně na konci března v jihoizraelském Eilat. Pozorovat místní jedincům nalezeným v přírodě. Dozvíte se rovněž, které instituce pomáhají s návratem zraněných živočichů zpět do přírody a jak může každý z nás přispět k jejich ochraně. **Vstup zdarma.**

Arboretum Nový Dvůr

adresa:
Stěbořice, Nový Dvůr
tel.: 733 739 173
e-mail: arboretum@szm.cz
otevírací doba:
leden–únor: po–ne 8–16 hod.

vstupné:
expozice a výstavy 40/20 Kč,
rodinné 90 Kč

PRVNÍ SKLENÍKOVÁ EXPOZICE V ARBORETU NOVÝ DVŮR

1. 4. 2017 – 1. 4. 2018

Na výstavě ve výstavním pavilonu Arboreta Nový Dvůr se dozvíte podrobnosti o historii pěstování subtropických a tropických rostlin v první skleníkové expozici v tomto areálu. Zjistíte, jaký byl časový sled příprav a prací na vybudování expozice, která léta patřila k těm nejlepším, a jak probíhala následná likvidace tohoto komplexu.

ZVÍŘATA A JEJICH DĚTI

24. 5. 2017 – 1. 4. 2018

Prostřednictvím výstavy se seznámíte nejen s biologickým vývojem mláďat, ale také vám poradíme, jak se správně chovat k mladým jedincům nalezeným v přírodě. Dozvíte se rovněž, které instituce pomáhají s návratem zraněných živočichů zpět do přírody a jak může každý z nás přispět k jejich ochraně.

Národní památník II. světové války

adresa:
Hrabyně 192
tel.: 553 775 091, 732 974 070
e-mail: pamatnik-alky@szm.cz
otevírací doba:
leden – únor: zavřeno

Památník Petra Bezruče

adresa:
Ostrožná 35, Opava
tel.: 553 625 024
e-mail: ppb@szm.cz
otevírací doba:
po, st, pá: pouze pro předem
objednané návštěvníky
út: 8–12 hod., 13–16 hod.
čt: 10–12 hod., 13–18 hod.
so, ne, svátky zavřeno

vstupné:
expozice 20/10 Kč, rodinné 45 Kč
výstavy 20/10 Kč, rodinné 45 Kč
expozice a výstavy 30/15 Kč,
rodinné 70 Kč

Výstava

LEOPOLD PARMA MEZI PŘÁTELI

15. 11. 2017 – 15. 4. 2018

Parma pracoval jako učitel v obecné škole. Nikdy nestudoval malířství. A přesto se z něj stal uznávaný umělec, který ve své tvorbě zobrazoval především beskydskou krajinu. Největší inspirovaným zdrojem mu byla příroda – krása rodného kraje, majestátnost hor, lesní potůčky či staré chalupy rozestlé po beskydských kopcích. Parma nikdy neprošel akademickým výtvarným školením, měl však kolem sebe mnoho přátel, kteří jej inspirovali a dávali mu cenné rady. A právě tyto přátelské vztahy jsou stěžejním tématem výstavy, prostřednictvím které Slezské zemské muzeum připomíná 50. výročí úmrtí Leopolda Parmy, jež připadá na rok 2018. K vidění jsou nejen díla samotného Leopolda, ale i jeho přátel – Ferdiše Duši, Břetislava Bartoše či Bohumíra Jaroňka.

Edukační programy

Vstupné 10 Kč, pedagogický dozor zdarma

LEOPOLD PARMA MEZI PŘÁTELI

V r. 2018 uplyne 50 let od smrti významného pobeskydského malíře Leopolda Parmy (1891–1968). Výstava je věnována zejména přátelským vztahům L. Parmy s dalšími umělci, např. spisovateli a malíři, kteří zásadním významem formovali jeho osobnost a tvorbu. Edukační program nabízí lektorovaný výklad k výstavě, pracovní list, prezentaci zajímavých využití exponátů a výtvarnou dílnu. Vzdělávací oblasti: Výtvarná výchova, Český jazyk a literatura, Estetická výchova.

Program je určen pro žáky vyšších ročníků ZŠ a studenty SŠ.
45–90 minut

ŽIVOT A DÍLO PETRA BEZRUČE

V rámci edukačního programu se žáci a studenti seznámí s nejdůležitějšími okamžiky Bezručova života a s jeho literární tvorbou. Součástí programu je také poslech nahrávky rozhovoru Petra Bezruče s jeho sekretářkou Zdenkou Tomáškovou.

• základní verze – vhodná pro žáky ZŠ
• rozšířená verze – vhodná pro SŠ
45/90 minut (dle zvolené verze prohlídky)

Provádění školních skupin probíhá v dobovém prostoru představení Dodu Skupin – jednu z básnických múz). Součástí programu jsou pracovní listy, jejich společné vyhodnocení a individuální prohlídka expozice. Závěr edukačního programu patří zodpovězení dotazů a sebe-reflexi návštěvníků. Po předchozí domluvě lze edukační program doplnit četbou vybraných básní z básnické sbírky Slezské písně. Vzdělávací oblasti: Český jazyk a literatura, Jazyk a jazyková komunikace.

Víkendové programy pro rodiny s dětmi

ZIMNÍ INSPIRACE V POHÁDKÁCH

Pohádkové odpoledne pro rodiny s dětmi, v nichž se zaposloucháme do četby knížky „Sněhová královna“. Součástí programu bude také malá tvůrčí dílna. **Vstupné 20 Kč na účastníka programu.** Termíny konání: 7. 1., 21. 1., 4. 2., 18. 2. 2018 v době od 14 do 16 hod.

Nutná předchozí rezervace na všechny typy edukačních programů: Bc. et Bc. Eva Schwanová, tel. 553 625 024, 778 527 815, e-mail: schwanova@szm.cz.

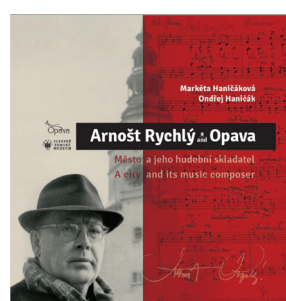
Knižní novinky v SZM

Uvedené publikace (kromě Arnošta Rychlého který je k dostání na pokladně Opavské kulturní organizace v Obecním domě) si můžete objednat písemně na adrese: Slezské zemské muzeum, Nádražní okruh 31, 746 01 Opava, e-mailem na adrese: fiser@szm.cz nebo telefonicky na čísle: 553 622 999, p. David Fišer.

Slezské písně

U příležitosti 150. výročí narození Petra Bezruče, autora *Slezských písní*, vyšlo jejich nové a zcela výjimečné vydání. Každá báseň sbírky je ilustrována jiným výtvarníkem. V jedné knize je tvorba 81 současných výtvarných umělců. Některé z básní se vůbec poprvé za celou dobu své existence dočkaly výtvarného ztvárnění. Publikace vznikla za laskavé podpory Ministerstva kultury ČR, Akademie věd ČR a Nadace Landek. Nové vydání připravily Martina Klézlová a Lenka Rychtářová.

Arnošt Rychlý a Opava. Město a jeho hudební skladatel

Publikace je katalogem výstavy nazvané *Arnošt Rychlý a Opava. Hudební skladatel a jeho město*, kterou u příležitosti třicátého výročí úmrtí významného opavského rodáka v kooperaci se Slezským zemským muzeem uspořádala Opavská kulturní organizace. Dvoujazyčná, česko-anglická publikace muzikoložky Markéty Haničákové a historika Ondřeje Haničáka prezentuje jak souvztažné materiály z muzejních fondů, tak předměty ze skladeb pozůstalosti pocházející z původně soukromé sbírky, která byla posléze skladeblovou rodinou Slezskému zemskému muzeu darována. Katalogovou část doplňuje obsáhlá studie mapující nejen osobní život, vztah ke starým hudebním nástrojům, pedagogickou kariéru, ale také sborníkovou a skladeblovou činnost Arnošta Rychlého. V textu čtenáři naleznou rovněž přehled dosavadních muzejních výstav a expozí, zaměřujících se na prezentaci hudební kultury regionu.

(O)hlas žen v české kultuře: Ludmila Hořká

Publikace je druhým svazkem nové ediční řady věnované ženám, které zanechaly významnou stopu v české kultuře. Ludmila Hořká - vlastním jménem Marie Šindelářová, rozená Holubková, byla sběratelka lidové slovesnosti, organizátorka folklorních slavností, publicistka, básnička a prozaička, která ve svém díle zobrazovala život na Hlučíně v 1. polovině 20. století, s důrazem na sociální a národnostní problematiku kraje. Kniha čtenářům podrobně představí nejen literární tvorbu Ludmily Hořké, ale také pohled do jejího soukromého života ovlivněného řadou historických událostí. Publikaci doplňují fotografie z Památníku Petra Bezruče v Opavě, ve kterém je uložena autorčina literární pozůstalost.

Historie novoveských hostinců ve světle doboových dokumentů

Nová kniha hospodářského historika Kamila Rodana přibližuje čtenáři podnikatelské aktivity hostinských v místní části Ostravy zvané Ves. Na pozadí dějin obce přelomu 19. a 20. století představuje autor historii jednotlivých restauračních zařízení po celou dobu jejich existence a celou dobu jejich proslavily. Vedle popisu historických realit dnes již povětšinou neexistujících živností se čtenář dozví také majitelů a provozovatelů. Součástí knihy je také obrazová příloha, jmenový rejstřík a prostorové znázornění hostinců na mapovém podkladu.

Andělín Grobelný: Vzpomínky

Andělín Grobelný patřil k předním historikům Slezska a severní Moravy v poválečném období. Vzpomínky, které sepsal v 80. letech, mapují zejména jeho působení ve Slezském studijním ústavu v Opavě během prvních dvou poválečných dekád. Jedná se o unikátní a zasvěcený vzhled do tehdejší činnosti vědeckého pracoviště i do dobových společenských poměrů. Komentovaná edice Grobelného vzpomínek připravil historik SZM Pavel Šopák.

Válečná pole 1918–1945

U příležitosti stého výročí vzniku Československé republiky vydalo Slezské zemské muzeum unikátní kalendář s fotografiemi známého fotografa Borise Rennera. Kalendář můžete pořídit například na pokladně Historické výstavní budovy Slezského zemského muzea, Komenského 10, Opava nebo na výše uvedené adrese.

Mapa areálů

Knihovna Slezského zemského muzea

adresa:
Tyršova 1, Opava
tel.: 553 622 060
e-mail: knihovna@szm.cz

Otevírací doba:
út: 11.30–15.30 hod.
st: 8–15.30 hod.
čt: 8–12.30 hod.

Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky

adresa:
Darkovičky, Hlučín
tel.: 595 051 110
e-mail: opevneni@szm.cz

vstupné:
expozice 40/20 Kč,
rodinné 90 Kč
otevírací doba:
leden–únor: zavřeno

Srub Petra Bezruče

adresa:
Ostravice 41
tel.: 732 974 060
e-mail: spb@szm.cz

otevírací doba:
leden–únor: zavřeno

MINISTERSTVO
KULTURY

Vydává:
Slezské zemské muzeum, Nádražní okruh 31, 746 01 Opava, tel.: +420 553 622 999, e-mail: szm@szm.cz, www.szm.cz.
náklad: 1 000 ks, redakce: Romana Cieslarová, grafika: Pavel Kubný, tisk: Tiskárna Knopp, uzávěrka 6. 12. 2017. Změna programu vyhrazena.

